

'La gavina' i el mestre Sirés

Sirés, al piano, amb Morat, Mir i Xicoira, van ser els pioners de la Cantanda d'Havaneres de Calella de Palafrugell

De manera modesta i senzilla, però amb creativitat i una enorme estimació cap a la persona i músic i compositor Frederic Sirés i Puig (Begur, 1898-Palafrugell, 1971), un grup amateur de teatre begurenc recordarà dins els actes de la Fira d'Indians que, ara fa noranta anys, el mestre Sirés va escriure lletra i música de La gaviota/La gavina.

Frederic Sirés, home senzill i d'una excessiva modèstia i gran humanitat, al mateix temps que una de les importants figures del panorama musical empordanès del segle XX, va escriure La gavina l'any 1924. No va ser, però, fins al 1928 quan es va cantar per primera vegada. Va ser a casa seva, al carrer de Sant Pere de

Begur amb una colla d'amics, i un munt de gent escoltant arran de finestra. En aquells moments encara predominava la versió en castellà: "Gaviota que muy ligera vas volando sobre el mar...". Amb tot, malgrat que havia sigut el mateix Sirés qui en va fer l'adaptació al català –"Oh! gavina voladora que voleies sobre el mar..."– i es cantava arreu, la màxima popularitat li va arribar cap a finals del 1970, quan Marina Rossell la va començar a cantar i enregistrar en el seu disc Penyora (1978) presentant-la com d'autor desconegut.

Tot i que es feia palesa la falta d'experiència professional i personal de la Rossell potser pel fet que tot just acabava d'aterrar en el món de la música, no és prou excusa. Posteriorment, després d'un fort enrenou i un cert boicot per part de cantaires cap a la cantautora i versionera, aquesta va demanar una mica de disculpes i ja no se'n va tornar a parlar mai més. Amb tot, això seria aigua passada si no fos que la Rossell en aquests moments que es passeja per tots els mitjans de comunicació promocionant el seu nou disc dedicat al gran Moustaki i que matisa cadascuna de les seves paraules emotives cap al mestre francès d'origen grec pel qual sent una justificada admiració, no té gens de cura per referir-se al mestre Sirés quan li recorden que el seu èxit més important continua sent La gavina.

Frederic Sirés era un instrumentista de flabiol i piano bàsicament. Molta gent el recorda com a pedagog. Era una bellíssima persona, harmònic i equilibrat com la música que componia. Va escriure tota mena de gèneres musicals, així com poemes. En les seves obres, plenes de sensibilitat, hi feia traspuar tota la seva bonhomia. Amb tot, la seva faceta més coneguda, a part de La gavina, són un munt de sardanes d'entre les quals sempre han destacat Cala fondo i Xispa. I, d'altra banda, hi ha constància que, a més de dedicar una havanera al que va ser el seu primer amor, Ofèlia, també li va dedicar una sardana que porta el seu nom i està escrita per a lluïment de tiple.

L'any 1918, Frederic Sirés, amb la il·lusió d'uns vint anys acabats de fer, va agafar la maleta i se'n va anar a Cuba per intentar fer-hi fortuna. Una vegada allà, el 10 de novembre d'aquell mateix any escrivia un poema dedicat al seu poble natal que es va publicar a la revista Vida Catalana de l'Havana: "Com una estrella que brilla en terra catalana, s'aixeca entre les bromes d'una boirina ufana una vila petita, però d'ànima molt gran..." Era un dels primers símptomes de melangia d'aquell jove que treballava en una fàbrica de xocolata i mirava d'estalviar tant com podia. Amb tot, el clima càlid i humit antillà no li provava i va emmalaltir. Els metges li van aconsellar que deixés l'illa i tornés a la península al més aviat possible. Amb quatre calés a la butxaca torna a Begur i al cap de

poc temps, l'any 1924, escriu La gaviota, cançó que ell mateix va traduir al català. Una havanera dedicada a la cubanita Ofèlia, l'amor que havia deixat a Cuba.

Sempre amb la seva humanitat i sense tenir un no per a ningú, fins i tot per acompanyar espectacles de flamenc en un parell o tres d'ocasions (principis de 1960) quan uns seus amics que regentaven el prestigiós night-club palafrugellenc Los Almendros li havien demanat d'acompanyar amb el piano uns ballarins atès que el músic de la companyia no havia comparegut, Sirés, juntament amb l'Ernest Morató i els cantaires Xicoira i Mir, va ser l'artífex de la Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell i, en conseqüència, de la recuperació de la cultura de les havaneres. Se'm va fer estrany veure com en l'edició de la cantada d'aquest any ningú va fer menció que es complia el norantè aniversari de La gavina. Ni tan sols

el grup Port Bo, els successors d'aquella colla de cantaires pioners de la cantada i fundadors del grup ho van tenir present. Ni en segona oportunitat en una actuació al centre de la vila de Palafrugell, els actuals cantaires van tenir un record per a Sirés ni La gavina. En aquest mateix paquet, s'hi pot incloure totes aquelles persones a qui agrada remenar

la cua en aquests esdeveniments però a qui falta la sensibilitat, la humanitat, el saber fer i el saber estar vers un home que va treballar de valent per la música de Palafrugell, amb repercussió a tot Europa i Mèxic, llocs on es canta en diferents idiomes la cançó estel·lar de Sirés, La gavina.

Ha hagut de ser un islandès, Halldor Mar, instal·lat a Catalunya des de fa vint anys qui, amb educació i respecte cap al seu autor, va demanar permís als seus hereus per enregistrar en el disc The Wind La gavina cantada en anglès. Aquesta educació i respecte d'aquest jove cantant de pop rock folk hauria de servir de mirall a tots aquells que encara avui en dia es refereixen a La gavina de Marina Rossell obviant que la composició, lletra i música és de Frederic Sirés i Puig. Senyores i senyors, La gavina ha complert noranta anys, i alguns informadors (Catalunya Ràdio o Enderrock, per exemple), abans d'escriure'n l'autoria s'haurien de documentar atès que, a finals del 1970, La gavina ja havia superat el mig segle amb nom i cognoms.

Publicat a:

Font del document:

http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/5-cultura/19-cultura/773570-la-gavina-i-el-mestre-sires.html?piwik_campaign=rss&piwik_kwd=mes&utm_source=rss&utm_medium=mes&utm_campaign=rss